

ที่ ศย ๓๐๑.๐๐๑/ว ๕๖

สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑
ถนนเลียบทางรถไฟสายใต้ ๑
เขตตลิ่งชัน แขวงฉิมพลี
กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับคดีละเมิดอำนาจศาล

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลในเขตอำนาจอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ เกี่ยวกับคดีละเมิดอำนาจศาล จำนวน ๒ แผ่น

สืบเนื่องจากปัจจุบันมีคดีละเมิดอำนาจศาลขึ้นสู่การพิจารณาของศาลในเขตอำนาจอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ เป็นประจำ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีละเมิดอำนาจศาลชอบด้วยกฎหมายและแนวคำพิพากษาศาลฎีกา อาศัยอำนาจตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง อธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ จึงออกคำแนะนำแก่ผู้พิพากษาในศาลที่สังกัดสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ เกี่ยวกับคดีละเมิดอำนาจศาล ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์สำนักศาลยุติธรรมประจำภาค ๑ www.jor1.coj.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอให้แจ้งผู้พิพากษาในศาลทราบและถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเทพ อิงคสิทธิ์)

อธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑

สำนักศาลยุติธรรมประจำภาค ๑

ส่วนวิชาการและงานคดี

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๘ ๘๓๓๓ ต่อ ๒๐๔ - ๒๑๐

โทรสาร ๐ ๒๔๔๘ ๘๓๓๒

คำแนะนำอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ เกี่ยวกับคดีละเมิดอำนาจศาล

สืบเนื่องจากปัจจุบันมีคดีละเมิดอำนาจศาลขึ้นสู่การพิจารณาของศาลในเขตอำนาจของอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ เป็นประจำ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีละเมิดอำนาจศาลชอบด้วยกฎหมายและแนวคำพิพากษาศาลฎีกา

อาศัยอำนาจตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง อธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ จึงออกคำแนะนำแก่ผู้พิพากษาในศาลที่สังกัดสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ ดังนี้

๑. ความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๑(๑) มี ๒ กรณี คือ ขัดขึ้นไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของศาลที่ออกตามมาตรา ๓๐ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณศาล กรณีหนึ่ง ซึ่งเป็นกรณีที่คู่ความหรือบุคคลภายนอกที่อยู่ต่อหน้าศาลและประพัตินไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล กรณีหนึ่ง กรณีนี้เมื่อผู้ใดเข้ามาในบริเวณศาลแล้วประพัตินไม่เรียบร้อย ก็เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลโดยศาลไม่ต้องออกข้อกำหนดเสียก่อน ทั้งผู้ถูกกล่าวหาไม่จำเป็นต้องเป็นคู่ความและอยู่ต่อหน้าศาล

๒. เมื่อมีผู้กล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดอำนาจศาล (ยื่นคำร้องหรือทำหนังสือร้องเรียน) หรือเจ้าหน้าที่ศาลหรือผู้อำนวยการประจำศาลรายงานต่อผู้พิพากษาหัวหน้าศาลว่ามีการกระทำความผิดอำนาจศาลตามข้อ ๑ ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมีคำสั่งตั้งสำนวนคดีละเมิดอำนาจศาล รายงานอธิบดีผู้พิพากษามาตรา ๑ และจ่ายสำนวนให้องค์คณะผู้พิพากษาเพื่อไต่สวนต่อไป

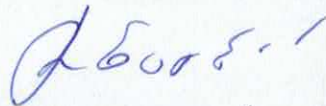
๓. บทบัญญัติเรื่องละเมิดอำนาจศาลเป็นกฎหมายพิเศษที่ศาลมีอำนาจค้นหาความจริงได้โดยการไต่สวนและไม่จำเป็นต้องกระทำต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหาดังเช่นการพิจารณาคดีอาญาทั่วไป กรณีเช่นนี้จึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๓ วรรคสอง มาใช้บังคับได้ ศาลจึงไม่จำเป็นต้องสอบถามผู้ถูกกล่าวหาเรื่องทนายความและตั้งทนายความให้ผู้ถูกกล่าวหาตามบทบัญญัติดังกล่าว และการที่ศาลจะไต่สวนผู้รู้เห็นข้อเท็จจริงเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใดเป็นเรื่องดุลพินิจของศาล เมื่อศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงได้ความชัดพอที่จะวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลจริงหรือไม่แล้ว ชอบที่จะวินิจฉัยชี้ขาดไปตามข้อเท็จจริงที่ได้ความนั้นได้เลย

๔. การกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล กรณีผู้ถูกกล่าวหากระทำต่อหน้าศาลและอยู่ในบริเวณศาล ให้องค์คณะผู้พิพากษาไต่สวน โดยสอบคำให้การผู้ถูกกล่าวหาว่าจะให้การรับสารภาพหรือปฏิเสธ หากผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพโดยไม่มีข้อต่อสู้เป็นอย่างอื่น ข้อเท็จจริงต้องฟังตามคำรับสารภาพของผู้ถูกกล่าวหา และศาลย่อมสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ทันทีโดยไม่ต้องไต่สวนอีก ส่วนกรณีผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ศาลต้องไต่สวนพยานหลักฐานเพื่อหาข้อเท็จจริงก่อน โดยไต่สวนผู้กล่าวหา พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์แล้วจึงไต่สวนผู้ถูกกล่าวหา (การไต่สวนพยานต้องมีการสอบถามตนหรือกล่าวคำปฏิญาณว่าจะให้การตามสัตย์จริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๑๑๒ ด้วย)

๕. การกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำต่อหน้าศาลและไม่ได้อยู่ในบริเวณศาล ศาลต้องกำหนดวันนัดไต่สวนและหมายเรียกผู้ถูกกล่าวหาให้มาศาลในวันดังกล่าว เมื่อถึงวันนัด กรณีผู้ถูกกล่าวหาได้รับหมายเรียกโดยชอบและมาศาล ให้ศาลสอบคำให้การผู้ถูกกล่าวหา หากผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ศาลย่อมสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ทันที หากผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธหรือกรณีผู้ถูกกล่าวหาได้รับหมายเรียกโดยชอบแล้วไม่มาศาล ศาลต้องไต่สวนพยานหลักฐานเพื่อหาข้อเท็จจริงก่อน โดยไต่สวนผู้กล่าวหา (จะรับฟังข้อเท็จจริงยุติตามหนังสือร้องเรียนกล่าวหาหรือรายงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้เพราะเป็นพยานบอกเล่ารับฟังเป็นความจริงยังไม่ได้) พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์ แล้วจึงไต่สวนผู้ถูกกล่าวหา (การไต่สวนพยานต้องมีการสาบานตนหรือกล่าวคำปฏิญาณว่าจะให้การตามสัตย์จริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๑๒ ด้วย) กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลและศาลเลื่อนการไต่สวนโดยส่งหมายเรียกให้ผู้ถูกกล่าวหาโดยชอบแล้ว หากผู้ถูกกล่าวหามาศาลในวันนั้น ผู้ถูกกล่าวหาย่อมมีโอกาสที่จะแถลงข้อเท็จจริงให้ศาลทราบ รวมทั้งขออนุญาตถามค้านพยานที่เบิกความต่อศาลแล้ว ตลอดจนนำพยานหลักฐานมาไต่สวนเพื่อหักล้างพยานหลักฐานที่ศาลไต่สวนแล้วได้ เมื่อไต่สวนเสร็จ ให้ศาลมีคำสั่งต่อไป กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดไต่สวนและศาลไต่สวนพยานจนเสร็จสำนวน แล้วมีคำสั่ง ถือว่าเป็นกระบวนการพิจารณาที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

๖. กรณีละเมิดอำนาจศาลนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ฉะนั้น โดยอาศัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ หรือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ จึงนำบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๑, ๓๓ ว่าด้วยละเมิดอำนาจศาลมาใช้บังคับได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเทพ อิงคสิทธิ์)

อธิบดีผู้พิพากษาศาล ๑